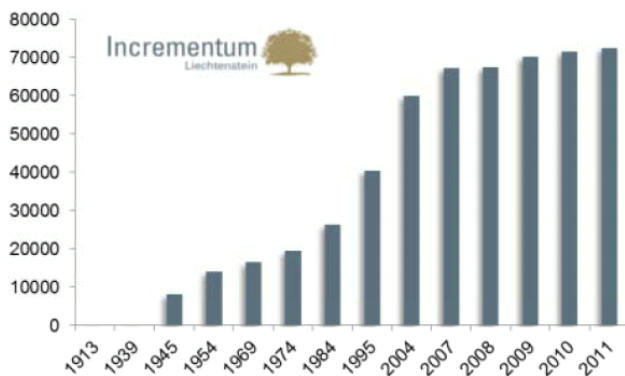

Regelgeving (financiële sector) schiet door

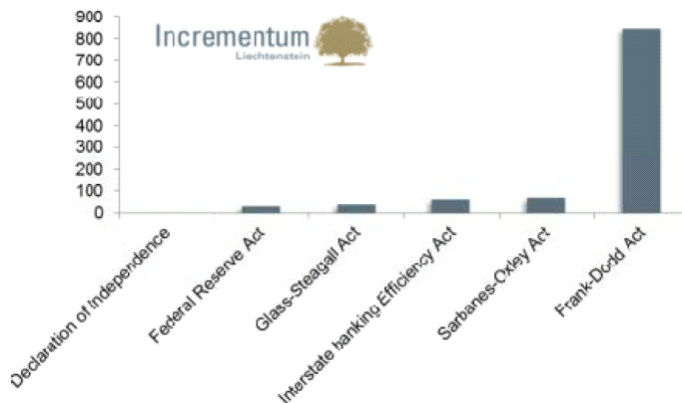
Het aantal pagina's regelgeving in de financiële sector stijgt en stijgt, overigens gelijk aan bijna alle andere sectoren in de maatschappij. Te veel regels maken het werk echter welhaast onmogelijk. Tijd om het (radicaal) over een andere boeg te gooien.

De juridisering van de samenleving is de laatste jaren een veelbesproken onderwerp, en niet zonder reden. Ieder jaar komen er nieuwe regels bij, omdat nieuwe regels, als een zelfgroeiend organisme, vaak weer nieuwe regels noodzakelijk maken. Kijk eens naar de figuur waarin de toename is te zien van het aantal wetpagina's in de Amerikaanse belastingwetgeving.

Bron: Incrementum

Als er om wat voor reden dan ook wetgeving moet komen, lijken de nieuwe wetten ook steeds meer pagina's te moeten beslaan. Uit onderstaande figuur blijkt dat nieuwe belangrijke wetten in de VS voor de financiële markten steeds meer pagina's beslaan. De wet die in 1864 het Amerikaanse bankensysteem opzette besloeg 29 pagina's, de Federal Reserve Act uit 1913 werd in 32 pagina's uitgeschreven.

Bron: Incrementum

De Banking Act, die het Amerikaanse financiële systeem na de Wall Street Crash van 1929 moest transfereren – bekend als de Glass-Steagall Act -, besloeg 37 pagina's. De 21 juli 2010 getekende Frank-Dodd Act, bedoeld om de uitwassen die het financiële systeem heeft laten zien in de aanloop voor de kredietcrisis aan banden te leggen, bedraagt 848 pagina's.

In 'The Economist' <http://www.economist.com/node/21547784> zegt Jonathan Macey van de Yale Law School hierover: 'Wetten verschaffen mensen regels. Frank-Dodd is echter niet gericht op mensen. Het is gericht op bureaucraten en het instrueert ze eigenlijk om meer regulering en meer bureaucraten te creëren.' The Economist vergelijkt de Frank-Dodd Act daarom met de Hydra van Lerna, het veelkoppige, draakachtige monster uit de Griekse mythologie en noemt het gekscherend Dodd-Frankensteen.

Ook in Europa

Overigens blaast Europa een aardig deuntje mee. Sterker nog, Europa bemoeit zich met alles, van wat er in gehaktballen mag zitten tot het olijfolieflesje op de restauranttafel. De financiële wereld heeft sinds juli dit jaar te maken met bijvoorbeeld AIFMD, ook een zeer lijvige en complexe wetgeving die ongetwijfeld weer gaat leiden tot nieuwe wetgeving.

In Nederland is de situatie nog complexer, omdat onze toezichthouders al jaren voorop willen lopen en daarom met open normen en leidraden komen, vaak vooruitlopend op mogelijke nieuwe regelgeving in Europa. Die leidraden worden vervolgens weer door marktpartijen anders geïnterpreteerd. De ene financiële onderneming negeert ze, omdat ze geen wetgeving zijn, de ander neemt ze heel serieus, want stel je voor dat de toezichthouders een stok zoeken om mee te slaan.

Diffuus en niet bij te houden

We zijn in een omgeving terecht gekomen dat er zoveel regels, wetten en normen over de financiële wereld worden uitgestort, dat medewerkers van financiële ondernemingen in twijfel raken. Veel gehoorde vragen op de werkvloer zijn: 'Wat doen we wel en niet en wanneer?' 'Waarom doen wij het wel (met alle extra kosten van dien), maar doen de concurrenten het nog niet?'

Overigens is dit niet alleen een probleem in de financiële wereld. Als ik tandartsen, artsen, leraren et cetera spreekt, ze hebben het allemaal over toenemende regeldruk en vele extra administratieve taken.

Het moet anders

Onze kabinetten willen al jaren bezuinigen op hun ambtenarenapparaten. Dat dit niet lukt komt mede door de juridisering van de samenleving; wet- en regelgeving is, zoals gezegd, een zelfgroeiend organisme, dat je alleen met rigoureuze maatregelen de kop in kan drukken. Regels zijn overigens wel nodig, anders ontstaan er uitwassen.

Het uitgangspunt is dat we een vermogensbeheerder, broker, (tand)arts, iemand die werkzaam is de thuiszorg, leraar of wie dan ook, vakmannen en -vrouwen zijn die – als basisregel met hun vak bezig moeten zijn (en dus zeg maximaal 10-20% van hun tijd met administratieve processen, regelgeving en toezicht lastig moeten worden gevallen).

Ambachten herstellen

Het begrip ambacht moet weer in ere worden hersteld. Probleem in de financiële wereld is geweest dat iedereen daar kon werken, ongeacht leeftijd, ervaring en opleiding. Er moeten echter vakmensen komen – zoals accountants, advocaten, artsen – met een speciale wo-opleiding, met een inschrijving in een register en een commissie die beoordeelt of je kennis, kunde en ethiek als bankier, vermogensbeheerder, broker, of welke financieel beroep dan ook, up-to-date blijven.

Daarbij kunnen trajecten horen als coschappen lopen in de verschillende sectoren in de financiële sector en een titelstructuur, afhankelijk van ervaring, zoals bij de notarissen: eerst kandidaat-bankier, later bankier. Kennis, kunde en ervaring moeten weer voorop staan. Iemand die met de financiën van een ander omgaat is als een dokter, alleen gaat het niet om de geestelijke of lijfelijke, maar om de financiële gezondheid.

En ja, ook ambachtsmensen maken fouten. Ik ben als klein jongetje ook weleens door een boze meester op de lagere school aan mijn oor naar mijn bureautje getrokken. Mijn moeder is er niet eens voor op school geweest, klacht indienen, welnee. De leraar was een vakman waar de gemeente tegenop keek. En dat was hij ook. Het is bovendien een illusie om te denken dat er minder fouten worden gemaakt als we veel regelgeving en toezicht hebben. Sterker nog, de kansen worden door de complexiteit juist groter.

Tien geboden

Regels zijn vaak een motie van wantrouwen naar de mensen. Als je met kundige vakmensen bezig bent die zich aan de eigen beroepsregels houden (anders dreigt uitschrijving uit het register) heb je minder regels nodig. De maatschappij functioneerde vroeger ook met de tien geboden. Laten we beginnen met de tien geboden voor ieder beroep. De rest van de wet- en regelgeving schaffen we af (bij wijze van oefening natuurlijk; kijken hoever we komen).

***Harry Geels** is econoom en directeur Research en partner bij Inmaxxa Vermogensbeheer in Naarden (www.inmaxxa.nl). Daarnaast is hij hoofdredacteur van Traders Club Magazine (TCM) en partner van de ML Finance Academy (www.mlfa.eu). De informatie in deze opinie is niet bedoeld als individueel beleggingsadvies of als aanbeveling tot het doen van bepaalde beleggingen. De standpunten en vooruitzichten van Geels geven zijn persoonlijke mening weer.*